

Kullens fyr töms på över 600 kilo kvicksilver

Av: Astrid Adelgren

I 116 år har linsen på Kullens fyr vilat på 675 kilo kvicksilver. Men nu ska det farliga ämnet ersättas av kullager. Sedan Kullens fyr byggdes år 1900 har linskonstruktionen vilat på ett bad av kvicksilver, som har gjort att linsen kan rotera nästan friktionsfritt.

Per Sjögren var lite orolig när det första ingreppet på Kullens fyr skulle göras nu i veckan. "Det kändes lite som när man var på BB och väntade på födseln."

Bild: Astrid Adelgren

När konstruktionen byggdes tyckte man nog att det var en bra idé. Men nuförtiden, när det är känt att kvicksilver är ett farligt ämne, ses det inte längre som en särskilt bra lösning. På andra håll: bland annat vid Nakkehoveds fyr i Danmark, har mindre jordskalv nämligen gjort att kvicksilver skvalpat ut. Och ägaren Sjöfartsverket såväl som Kullamannens sportklubb, som arrenderar Kullens fyr, vill undvika att något liknande händer på Kullaberg.

– Man kan ju leka med tanken på vad som skulle hända om vi skulle få ut över 600 kilo kvicksilver här. Vi skulle behöva stänga av fyren och kanske även stora delar av kullen, säger Per Sjögren, som både forskar om, och håller visningar av fyren.

Planerna på att få bort ämnet har funnits i några år.

– Men det har inte gått att hitta den rätta tekniska lösningen förrän nu.

Efter mycket mätande och ritande- där även den danska tekniska högskolan varit involverade - var det dock dags för steg ett i "operationen" nu i veckan. En ingenjör från ett danskt företag satte då dit två kullager, som på sikt ska ersätta kvicksilverbadets funktion. I Sverige är Kullens fyr en av de första som går igenom ingreppet.

**I veckan kom en ingenjör och satte dit kullager under linskonstruktionen på fyren.
Bild: Astrid Adelgren**

– Det kändes lite som när man var på BB och väntade på födseln. Allt talar för att det ska gå fint, ändå är man lite orolig. Men det gick ju jättebra, säger Per Sjögren, som är särskilt nöjd med att renoveringen knappt syns.

Men än är det lite tidigt att dra en lättnadens suck: först i nästa vecka ska en saneringsfirma komma och tömma ut kvicksilvret.

– De får gå ner längs trappan här på fyren med lite åt gången, så det är en del jobb, och det gäller ju att de inte tappar något av ämnet på vägen, säger Per Sjögren.

Under tiden kommer fyren att hålla helt stängt - och inte ha öppet överhuvudtaget förrän det är säkert att allt kvicksilver är helt borta.

Även inför del två av renoveringen är Per Sjögren aningen nervös.

– Det ska bli skönt när allt detta är över!

Kvicksilvergrytan ska tömmas nästa vecka.Bild: Astrid Adelgren

Kullens fyr.Bild: Astrid Adelgren
